Uitnodiging: doe mee met het broodtrommelonderzoek

Beste directeur,

De gemeente Haarlem vindt het belangrijk dat kinderen gezond opgroeien, en een goede lunch hoort daarbij. Er wordt veel gesproken over de schoollunch, maar hoe die er in Haarlem echt uitziet, weten we niet. Daarom maakt de gemeente een onderzoek mogelijk naar wat er in de broodtrommels van basisschoolleerlingen zit. Uw school is van harte uitgenodigd om mee te doen.

Waarom dit onderzoek?

Wat kinderen tussen de middag eten, doet ertoe. Wetenschappelijk onderzoek laat zien dat een gezonder eetpatroon bij kinderen samenhangt met betere concentratie en planning (Cohen e.a., 2016). Ook landelijke cijfers laten zien waarom de lunch aandacht verdient:

- **1 op de 8 kinderen in Nederland heeft overgewicht.** 12,4% van de 4- tot 17-jarigen had in 2025 overgewicht, waarvan 2,9% obesitas (CBS en RIVM, Leefstijlmonitor 2025, via VZinfo).
- **53% van de 4- tot 12-jarigen eet te weinig groente.** Slechts 47% eet minimaal 100 gram groente per dag, de ondergrens van het advies, zoals gerapporteerd door ouders (CBS, Jaarrapport Jeugdmonitor 2025).
- **Overgewicht blijft toenemen.** Volgens het RIVM stijgt het aandeel inwoners van Nederland met overgewicht van 50% in 2022 naar 64% in 2050. De toename is het sterkst onder jongvolwassenen van 18 tot 44 jaar (RIVM, Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2024).

Tegelijk weten we niet wat er werkelijk in de Haarlemse broodtrommels zit. Daarom is dat het vertrekpunt van dit onderzoek: eerst een feitelijk beeld, zodat scholen, ouders en gemeente het gesprek kunnen voeren op basis van cijfers in plaats van aannames.

Waar kijkt het onderzoek naar?

Het onderzoek brengt in kaart welke producten er in de broodtrommels zitten, met name groente, fruit, koek, snoep, zoet beleg en pakjes drinken. Het Voedingscentrum adviseert groente bij elke lunch, maar hoe vaak dat in Haarlem lukt, is niet bekend. Ook weten we niet hoe vaak er koek, snoep, zoet beleg of pakjes drinken in de trommel zit. Dit onderzoek maakt dat voor het eerst zichtbaar.

Op basis van standaardporties en de richtlijnen van het Voedingscentrum wordt daarnaast een schatting gemaakt van onder meer de toegevoegde suikers. Dat zijn indicatieve schattingen op groepsniveau, geen metingen.

Wat vraagt het van uw school?

- Op één lunchmoment fotograferen de leerkrachten de broodtrommels in hun groep, vóór het eten. Zij worden daar vooraf goed op voorbereid. Ontbreekt het aan capaciteit, dan komt een student van SRH Haarlem of een medewerker van TommyTomato de foto’s maken.
- Alleen de trommel komt in beeld, geen kinderen en geen namen.
- De foto’s worden geanalyseerd en afgezet tegen de richtlijnen van het Voedingscentrum en het RIVM.
- Alles wordt anoniem verwerkt en alleen op school- en groepsniveau gerapporteerd. Het onderzoek doet geen uitspraken over individuele kinderen. Meer informatie over hoe de gegevens worden verwerkt en bewaard, ontvangt u bij het eerste contact over het onderzoek.

Wat levert het uw school op?

Uw school ontvangt een eigen rapport met de resultaten op school- en groepsniveau, het Lunchbeeld, met een achtergronddocument erbij. Daarin ziet u wat er bij de eigen leerlingen op tafel komt, naast de adviezen van het Voedingscentrum. Bijvoorbeeld welk deel van de trommels groente bevat, en welk deel koek, snoep of zoete drank. In een gesprek bespreken we de uitkomsten met u. Wat de school daarmee doet, bepaalt zij zelf. Met het totaalbeeld van alle deelnemende scholen heeft de gemeente voor het eerst feitelijke cijfers over de schoollunch in Haarlem, als basis voor het gesprek met scholen, ouders en GGD.

Samenwerkingspartners

Het onderzoek wordt uitgevoerd binnen het onderwijs van SRH Haarlem University of Applied Sciences, onder academische begeleiding van dr. Ling Shan, docent Neuroscience en Applied Research. TommyTomato is in dit onderzoek alleen facilitator: TommyTomato legt het contact met de scholen en bereidt de leerkrachten voor op het maken van de foto's. Het onderzoek zelf, de analyse en de conclusies liggen bij SRH Haarlem. TommyTomato zet zich al jaren in voor gezond eten op school en wil, net als de gemeente, weten wat er in de broodtrommels zit.

Doet u mee?

Vanaf 2 november neemt TommyTomato contact met u op om het onderzoek toe te lichten en een meetmoment met u af te spreken. Wij hopen van harte dat u meedoet. Zo krijgt u een helder beeld van wat de kinderen op uw school meenemen voor de lunch, en wat u daar samen met uw team en de ouders mee zou kunnen doen.

Wilt u niet wachten, of heeft u vragen? Neem dan gerust contact op met TommyTomato, via klantenservice@tommytomato.nl of 023 205 22 92.

Met vriendelijke groet,

Ruud Meijer
Aanjager impact ondernemen, Team Economische Zaken
Gemeente Haarlem